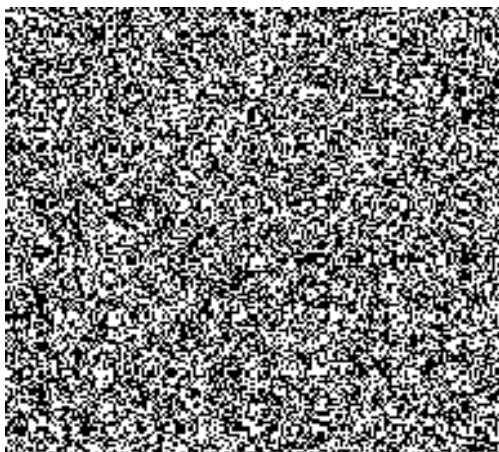

Finanční úřad pro Středočeský kraj
Na Pankráci 1685/17,19, 140 21 Praha 4

Odbor metodiky a výkonu daní
Oddělení daňového procesu I

SDĚLENÍ K ŽÁDOSTI O INFORMACE
dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím,
ve znění pozdějších předpisů

Finanční úřad pro Středočeský kraj (dále také „povinný subjekt“) dle ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“) obdržel dne 16. 11. 2023 žádost zaevidovanou pod č. j.: (dále jen „žádost“).

V předmětné žádosti je požadováno sdělení těchto informací:
„Je nákup kávy, čaje, cukru, mléka pro zaměstnance školské právnické osoby daňově uznatelným nákladem školské právnické osoby?“

Povinný subjekt posoudil, nakolik mu zákon ukládá a zároveň umožňuje požadované informace poskytnout.

Zákon o svobodném přístupu k informacím, který upravuje pravidla pro poskytování informací, vychází z čl. 17 Listiny základních práv a svobod (Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky). Listina základních práv a svobod v čl. 17 v odst. 1 jednak zaručuje právo na informace, ale zároveň v odst. 4 právo na informace omezuje, když uvádí, že svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti.

Platí tak, že právo na informace není právo neomezené, ale může být zákonem omezeno za podmínek předjímaných Listinou základních práv a svobod.

Zákon o svobodném přístupu k informacím je obecnou právní normou, která zajišťuje právo veřejnosti na informace, které mají k dispozici státní orgány, orgány územní samosprávy, jakož i další subjekty, které rozhodují na základě zákona o právech a povinnostech občanů a právnických osob. Tyto povinné subjekty jsou zákonem zavázány především k tomu, aby zveřejňovaly základní a standardní informace o své činnosti automaticky tak, aby byly všeobecně přístupné. Ostatní informace, které mají k dispozici, vydají povinné subjekty na požádání žadatele, tj. každé fyzické nebo právnické osoby. Výjimkou z tohoto pravidla jsou informace, jejichž poskytnutí informační zákon výslovně vylučuje nebo v nutné míře omezuje.

Předně z ustanovení § 2 odst. 1 informačního zákona vyplývá, že povinný subjekt – zde Finanční úřad pro Středočeský kraj – poskytuje informace, které se vztahují k jeho činnosti. Toto vymezení vychází z úpravy Listiny základních práv a svobod, konkrétně čl. 17 odst. 5, dle něhož „Státní orgány a orgány územní samosprávy jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon.“. Tímto zákonem se rozumí právě informační zákon.

Ustanovení § 2 odst. 4 informačního zákona pak upravuje výluky z práva na informace, tedy jmenuje druhy informací, na něž se nevztahuje povinnost jejich poskytování. Konkrétně se jedná o požadavky na poskytnutí „dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací“.

Informace požadované žadatelem jsou fakticky dotazem na právní názor, respektive žádostí o právní stanovisko. Povinný subjekt svůj názor opírá také o komentář k § 2 informačního zákona, dle něhož mj.: „Účelem § 2 odst. 4 je bránit povinné subjekty před tím, aby byly na základě žádostí podle zákona o svobodném přístupu k informacím povinny zaujímat stanoviska v blíže specifikované věci, dále vysvětlovat výstupy ze své činnosti (např. úkony ve správním řízení), provádět právní výklady, vytvářet či obstarávat nové informace (právní či věcné expertizy, analýzy dat shromážděných při své rozhodovací činnosti apod.), jimiž nedisponují a nejsou povinny disponovat. ... Jestliže žadatel požaduje vytvoření např. právní analýzy, analýzy dat shromážděných při rozhodovací činnosti povinného subjektu apod., jedná se o požadavek na vytváření nových informací, a tedy důvod odmítnutí žádosti opřený o § 2 odst. 4.“

Povinný subjekt je oprávněn předmětnou žádost odmítnout a postupovat dle ustanovení § 15 odst. 1 informačního zákona, neboť se jedná o metodický dotaz. Povinný subjekt však nad rámec své informační povinnosti v souladu se zásadami dobré správy požadované informace poskytne formou nezávazného metodického názoru (neboť závazný právní výklad v podmínkách českého právního řádu může provádět výhradně soud, a to vždy v konkrétní kauze):

Výdaje uváděné v dotazu lze podřadit pod pohoštění, občerstvení či bezúplatné plnění. U zaměstnavatele nebude poskytnuté občerstvení zaměstnancům daňovým výdajem na základě ustanovení § 25 odst. 1 písm. t) ZDP. Rovněž tak nebude poskytnutý peněžní příspěvek na občerstvení zaměstnancům daňovým výdajem. V tomto ustanovení zákon uvádí, že za daňové výdaje (náklady) nelze uznat výdaje na reprezentaci, kterými se rozumí zejména výdaje na pohoštění, občerstvení a bezúplatná plnění. Zaměstnavatel musí hradit nepeněžní nebo peněžní plnění zaměstnancům ze sociálního fondu anebo jako nedaňový náklad. Tento postup platí i v případě, že zaměstnavatel sjedná poskytování občerstvení

zaměstnancům v kolektivní smlouvě, ve vnitřním předpisu, popř. v pracovní nebo jiné smlouvě uzavřené se zaměstnancem. V daném případě nelze využít znění § 24 odst. 2 písm. j) bod 5 ZDP.

